

Preiļu muižas kompleksa un parka aptaujas rezultāti

Preiļu muižas kompleksa un parka attīstības koncepcijas izstrādes ietvaros tika veikta Preiļu parka apmeklētāju aptauja, lai noskaidrotu viedokli, par muižas kompleksa un parka nozīmi, mūsdienu cilvēku vajadzībām un vēlmēm, saistībā ar parka teritoriju – apsaimniekošanu, izmantošanu, pasākumu organizēšanu un nākotnes attīstību.

Foto: Anatolijs Jakovļevs

Preiļu parks ir Latvijā ievērojams ar to, ka ir viens no platības ziņā lielākajiem parkiem pilsētas teritorijā. Kopā ar ūdeņiem tas aizņem 41,2 ha. Preiļu parks ir izteikts klasicisma perioda ainavu parks ar līkloču ceļiem, ar lieliem masīviem un stādījumiem. To var arī dēvēt par ziedošo un romantisma tipa ainavu parku. Turklāt visa parka teritorija ir Valsts aizsargājamais kultūras piemineklis, ieskaitot arī muižas apbūves ēkas (Kapela, vārti, vārtsarga namiņš, pils, zirgu staļļi, vecās pils drupas, muižas kalpu māja un dārznieka māja).

Parka esošās situācijas apsekošanā ainavu arhitekta I.M. Janelis pašvaldībai norādīja, ka Preiļu parks, kas vēsturiski veidots kā ainaviskais parks, šobrīd kļuvis par dabas parku. Esošās uzsāktās aktivitātes parka atjaunošanā norāda uz situācijas maiņu, kā rezultātā parks nākotnē var atgūt savu ziedošo ainavu parka krāšņumu.

Lai parka un ēku atjaunošanas darbi būtu loģiski un parks apmeklētājiem kalpotu par iedvesmas, rekreācijas un atpūtas objektu, būtiski bija noskaidrot ko vēlas un kā redz parku tā apmeklētāji. **No 2018. gada 1. marta līdz 9. aprīlim tika organizēta un veikta aptauja**, izmantojot kvantitatīvo pētniecības metodi - anketēšanu. Anketu ikviens parka apmeklētājs varēja aizpildīt interneta vietnē (Preiļu novada mājas lapā un sociālajos tīklos facebook.com, draugiem.lv) un drukātā veidā tā bija pieejama vairākās Preiļu sabiedriskajās iestādēs (dome, bibliotēka, TIC, Jauniešu centrs 4, Labklājības pārvalde, Preiļu slimnīca, NVO centrs, Viduslatgales pārnovadu fonds u.c.), un vairākās pilsētā esošajās izglītības iestādēs.

Aptauja bija vērsta nevis uz tūristu viedokļa uzklaušānu, bet patstāvīgo parka apmeklētāju viedokļa izziņāšanu. Parka apmeklētāji nav tikai Preiļu novada iedzīvotāji, tie ir arī blakus esošo novadu cilvēki, kurus saista parka skaistums, aktivitātes un tie regulāri dodas to baudīt. Lai arī anketa bija apjomīga (19 slēgtie un atvērtie jautājumi), aptaujas gaitā bija vērojama liela interese un vēlme izteikt savu viedokli. Rezultātā tika iesniegtas 708 anketas, kas norāda, ka aptaujas

Foto: Marex Resh

dati ir vērā ņemami, tie atspoguļo apmeklētāju kopuma svarīgākās nostādnes un prioritātes. Ja aptaujāto skaita apjomu izvērtē pēc esošā pilsētas iedzīvotāju skaita (6817 iedzīvotāji uz 01.01.2018.), tad savu viedokli nosacīti ir izteikuši 10,4% pilsētas iedzīvotāju.

Pētījumu veica Preiļu novada domes ārpus darbinieku štata piesaistītā Preiļu muižas kompleksa un parka attīstības koncepcijas vadītāja S. Čingule-Vinogradova. Aptaujas mērķis bija noskaidrot esošo parka apmeklētāju viedokli par Preiļu muižas kompleksa un parka esošās situācijas vērtējumu, nākotnes skatījumu un idejām, ko apmeklētājs vēlas redzēt un kādām aktivitātēm, pasākumiem vēlētos izmantot parka teritoriju. Izstrādātā anketa bija anonīma un atbilžu rezultāti ir atspoguļoti apkopotā veidā. Daudzi aptaujas dalībnieki plaši un izvērsti komentēja un izklāstīja savu redzējumu, viedokli, idejas – tas norāda, ka Preiļu puses sabiedrība ir aktīva, zinoša un atvērta savas vides sakopšanā un tās attīstībā.

Kopumā no visiem 708 aptaujas anketas aizpildītājiem visaktīvāk savu viedokli izteica sievietes (519 jeb 73% no visiem aptaujas dalībniekiem), bet vīriešu kārtas anketas aizpildītāji (189 jeb 27%) galvenokārt pauda viedokli, norādot uz dažādām praktiskām un pamatotām lietām, ko vajadzētu uzlabot un mainīt parka teritorijā.

Ziņas par aptaujas respondentiem:			
Vecums:			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
≤ 18		16,38	116
19-25		16,95	120
26-35		30,65	217
36-45		14,41	102
46-60		16,95	120
≥ 61		4,66	33
Dzimums:			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
sieviete		73,31	519
vīrietis		26,69	189

Aptaujā tika pārstāvētas visas vecuma grupas, bet tieši vidējā paaudze (26-35 gadu vecumā – 31%) izrādīja vislielāko iniciatīvu, pārstāvēti ir arī jaunieši līdz 18 gadiem (16%) un seniori (5%). Pārējās vecuma grupas sastāda attiecīgi: 19-25 gadi 17%, 36-45 gadi 14% un 46-60 gadi – 17% no visiem aptaujas dalībniekiem.

Preiļu parka apmeklētības aktivitāte

Trešdaļa aptaujāto (36%) parka apmeklētāju parkā iegriežas retāk kā reizi mēnesī, biežāk to darot vasaras laikā. 26% jeb 185 apmeklētāji parka skaistumu un piedāvātās atpūtas iespējas bauda pāris reizes mēnesī, bet pārējie – vienu reizi nedēļā (10%), vairākas reizes nedēļā (17%), katru dienu (8%), vairākas reizes dienā (3%).

Cik bieži Jūs uzturaties Preiļu parkā?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
vairākas reizes dienā		2,54	18
katru dienu		8,05	57
vairākas reizes nedēļā		17,51	124
vienu reizi nedēļā		9,75	69
pāris reizes mēnesī		26,13	185
retāk kā reizi mēnesī		36,02	255

Visbiežāk parks tiek apmeklēts gada saulainākajos un siltākajos mēnešos, vasarā – uz to norāda 89% aptaujāto.

Kurā gadalaikā Jūs visbiežāk dodaties uz Preiļu parku? (Var atzīmēt vairākus variantus)			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
ziemā		31,92	226
pavasārī		48,45	343
vasarā		89,27	632
rudenī		45,62	323

Tomēr ar savu burvību un ainaviskumu pavasaros un rudenos parks piesaista 48% (pavasārī) un 46% (rudenī) aptaujāto apmeklētāju. Aptaujā varēja atzīmēt vairākus gadalaikus, kas īpaši piesaista, un liela daļa norādīja visas gada sezonas. Lai arī vismazāk apmeklēts parks ir ziemas sezonā (32% no aptaujātajiem), tas liecina, ka parks vienmēr spēj būt saistošs un interesants.

Foto: Marex Resh

Gandrīz visiem aptaujas dalībniekiem (94% jeb 663 cilvēki) patīk uzturēties Preiļu parkā. Būtiskākie iemesli ir parka vizuālais tēls (ainavisks, ar skaistiem dabas skatiem, reljefu, alejām un mazajām taciņām utt.); atpūtas iespēju un sportisko aktivitāšu pasākumu daudzveidība (daudz pastaigu, skriešanas, nūjošanas, slēpošanas maršrutu, peldēšanās iespējas, koncertu un pasākumu apmeklēšanas iespējas, BMX trases un āra kafejnīcas esamība, pludmales sporta aktivitāšu pieejamība utt.); dabas piederības sajūta (iespēja būt tuvāk dabai, koku un ūdeņu esamība, miera sajūta, dabiskās vides atmosfēra, pozitīvu emociju un enerģiju iegūšana no parka dabas vides, dabas romantisms utt.); pastaiņu vietu daudzveidība; emocionālās sajūtas (atmosfēra, miera un klusuma sajūta, bērniības atmiņas, jauka atmosfēra utt.); klusuma telpa (atpūta no pilsētas trokšņiem, atslodze no burzmas, no ikdienas steigas utt.); ģimeniskuma un draugu kopābūšanas iespējas; vēsturiskais novērtējums (vēsturiskie objekti, pils, saliņas utt.). Kā negatīvais, kas traucē uzturēties parkā (6% jeb 45 apmeklētājiem) tika norādītas parka nesakoptības problēmas (veci, nedroši tiltiņi, nesakoptas un aizaugušas teritorijas, sliktā celiņu seguma kvalitāte, aizaugušie, piegružotie dīķi, labierīcību trūkums utt.) un citu apmeklētāju nepieņemamā, agresīvā uzvedība (cilvēki alkohola reibumā, naudas un cigarešu prasītāji utt.). Daļa minētās kritikas ir atbalstāma - parka teritorijas un ēku sakopšana, rekonstrukcija ir tikai sākuma stadijā. Tās laika posmā plašo parka teritoriju, diemžēl, nav iespējams pilnībā iekopt un sakārtot, jo tas ir kultūrvēsturisks objekts, kuram ikvienai darbībai ir nepieciešamas speciālas atļaujas, saskaņošanas un rekonstrukcijas dokumentācijas izstrāde. Parka teritorijā sakopšanas un atjaunošanas darbi notiek regulāri, ikvienam ir iespēja to redzēt, aizejot uz parku.

Aptaujas dalībniekiem tika lūgts norādīt, kā viņi izmanto parku. Rezultāti norāda, ka parka teritorija tiek izmantota daudzveidīgi, galvenokārt tās, protams, ir pastaigas (82% jeb 579 apmeklētāji) un tiek aktīvi apmeklēti estrādē notiekošie pasākumi un koncerti (78% jeb 552 apmeklētāji) (skat. tabulu).

Kā Jūs izmantojat Preiļu parku? (Var atzīmēt vairākus variantus)			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
pastaigām (vienatnē, ģimenes lokā, ar draugiem, pilsētas viesiem);		81,78	579
apmeklēju pasākumus, kas notiek estrādē;		77,97	552
pludmales kafejnīcas apmeklēšanai;		51,69	366
apmeklēju pasākumus, kas notiek pludmalē;		50,99	361
vasaras sportiskām aktivitātēm (peldēšanai, skriešanai, vingrošanai u.c.);		26,84	190
izmantoju kā īsāko ceļu, lai nokļūtu no mājām uz centru/darbavietu;		23,73	168
izmantoju ārpus darba relaksējošām aktivitātēm;		23,45	166
ziemas sportiskām aktivitātēm (slēpošanai, braukšanai ar ragaviņām, šūķšanai no kalna u.c.);		23,16	164
dabas pētniecībai, mākslai (gleznošanai, fotografēšanai);		19,07	135
pastaigām ar mājdzīvnieku;		12,57	89
BMX trases izmantošanai;		5,51	39
piknikam;		4,38	31
cits;		3,67	26
neizmantoju;		0,99	7

Tas norāda, ka pašvaldībai ir jāvelta pietiekama uzmanība dažādu un daudzveidīgu kultūras pasākumu organizēšanai estrādē un parka teritorijā. To aptaujā norādīja vairāki parka apmeklētāji (gan jaunieši, gan arī seniori un vidējā paaudze), uzsverot, ka īpaši vasaras sezonas laikā vēlētos lielāku kultūras pasākumu (koncerti, balles, tematiskie pasākumi dažādām paaudzēm, diskotēkas, vakarēšanas, brīvdabas teātris utt.) daudzveidību un aktivitāti parkā. Puse no aptaujātajiem aktīvi izmanto pludmales sniegtās iespējas un apmeklē tur esošo kafejnīcu, Kas norāda, ka arī šī parka zona ir viena no primārajām, kuru vajadzētu pilnveidot un turpināt labiekārtot. Aptaujas dati uzrāda daudzveidīgu parka teritorijas izmantošanu, tā ir pašvaldības iespēja esošo aktivitāšu uzlabošanai un jaunu piedāvājumu radīšanai – parka apmeklētāji ir daudzpusīgi un ieinteresēti piedāvājumu izmantošanā.

Foto: Anatolijs Jakovļevs

Apmeklētāju zināšanas par Preiļu muižas kompleksu un parku

Preiļu muižas komplekss un parks, 80% aptaujas dalībnieku uzskatos, ir īpaši nozīmīgs (ļoti nozīmīgs – 41%; nozīmīgs – 39%; vidēji nozīmīgs – 17%; nenozīmīgs 2%) Latvijas mēroga vērtējumā. Tas norāda, ka parka regulārie apmeklētāji lepojas ar šo pilsētas pērli!

Cik, Jūsaprāt, nozīmīgs ir Preiļu muižas komplekss un parks Latvijas mērogā?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
ļoti nozīmīgs		41,38	293
nozīmīgs		38,98	276
vidēji nozīmīgs		17,23	122
nenozīmīgs		2,40	17

Savas zināšanas par parku un muižas ēkām apmeklētāji kopumā novērtē pārdomāti. Vairāk kā puse (59%) zina, ka Preiļu ainavu parks ir Latvijā platības ziņā viens no lielākajiem parkiem pilsētas teritorijā. Tas arī liecina par to, ka šāda lieluma parks nav ātri un veikli sakopjams, arī tā uzturēšana prasa ievērojamus līdzekļus un darbinieku skaitu. Šajā jautājumā Preiļieši var lepoties, jo katru gadu parkā norisinās talkas, kuras organizē gan iestāžu darbinieki, skolas, gan arī šeit norisinās vislatvijas Lielās talkas pasākumi, gan arī tiek veikti dažādi organizēti pasākumi jaunu kociņu stādīšanā. Parka sakopšana ar pašu iedzīvotāju un parka apmeklētāju palīdzību vieno un parāda, cik svarīga ir šī teritorija ikvienam. Tas arī audzina jauno paaudzi, jo viņi paši uzkopj parku. Kā liecina novērojumi, ar katru gadu arvien mazāk parkā ir vandālismu, cilvēku piegružotu teritoriju, apmeklētāji izmanto atkritumu urnas un cenšas vidi pēc sevis sakopt.

Aptaujas dalībnieki norāda, ka par parka un muižas vēsturi ir izglītoti (51%), bet ne pietiekami – 49% atzīst, ka viņiem nav pietiekamas vēsturiskās informācijas. Iespējams kādam tā ir aizmirsusies, kāds par to neinteresējas. Bet, ja mēs zinām savu pagātņi, daudzas lietas paliek skaidras un izprotamas, rodas

interese un cits skatījums uz to, kas mums ir palicis kā vēsturiskās liecības no laikiem, kad šeit 5 gadsimtus valdīja un dzīvoja Borhu dzimtas pārstāvji. Par to liecina arī tas, ka visa parka teritorija un vēsturiskās ēkas ir valsts aizsargājama kultūras piemineklis. Par šāda statusa esamību zina 69% no parka apmeklētājiem, bet pārējiem (31%) – tā tagad, iespējams, būs zināma lieta! Vai šāda kultūras vēstures pieminekļa statusa nozīme ir svarīga parka apmeklētājam, arī liecina aptaujas dati – 86% jeb 610 aptaujātie atzīst, ka tas ir svarīgi, un tikai 14% tas nav būtiski. Vēsturi mēs vairs nespējam mainīt, bet saglabāt informāciju un objektus, mūsdienās tas ir iespējams - ja vien mums ir palikušas šīs vēstures liecības, piemēram, Borhu celtā neogotisma pils, vecās pils pagrabi un pamati, kapela, zirgu stallis utt. Diemžēl grāfu Borhu dzimtas arhīva dokumenti ir aizgājuši zudībā, savulaik 16. gadsimta otrajā pusē Livonijas kara laikā Borhu pils tiek nopostīta, kā rezultātā arī visi dokumenti sadega. Mainoties saimniekiem pilī, arī pēc tam daudzi dokumenti pazuda, jo no 19. gadsimta otrās puses sākuma Preiļu parks un pils vairs nepiederēja Borhu dzimtai, nākamajiem īpašniekiem nebija intereses saglabāt vēsturisko dokumentāciju un parkā esošās skulptūras, lapenes un citus objektus. Tādējādi šobrīd, atjaunojot Preiļu muižas kompleksa ēkas un parku, pētot senatnē bijušās mazās arhitektūras objektus (skatu tornis, tiltiņi, tējas namiņš, vārti utt.), to atrašanās vietas un izskatu, par to ir ļoti maz vēsturiskās informācijas un attēlu. Vairums (94%) parka apmeklētāju aptaujā norāda, ka ir svarīgi saglabāt, restaurēt un atjaunot arhitektūras mazās formas. Un gandrīz vienprātis (98%) parka apmeklētāji ir pārliecināti, ka jāiztīra, jāsakārto un jāatjauno parkā esošie dīķi un kanāli. Ūdenstilpņu apjoms parkā sastāda 13,2 ha, kas ir liela teritorija. Parka plānojums ir tik veiksmīgi izveidots, ka, iespējams tas tā nešķiet, taču, iedomājoties par daudzajiem dīķiem, to salām, saliņām, pussalām, kanāliem, ūdeņu apjoms ir liels. Visā parka teritorijā ir nepieciešama ūdenstilpņu tīrīšana, pašvaldībai ir izstrādāts tehniskais projekts, tomēr mūsdienu tehnoloģijas vēl nav tik attīstītas, lai to varētu veikt par minimāliem un saprātīgiem tēriņiem. Pašvaldība, savu iespēju (novada prioritāšu, finanšu, projektu piesaistes iespējās) un pieejamās vēsturiskās informācijas robežās, cenšas rast risinājumus, lai to visu īstenotu un parks varētu atgūt savu krāšņo godību, kāda tā bijusi vēsturiski.

Vai, Jūsprāt, parka teritorijā vajadzētu atjaunot un iztīrīt dīķus un kanālus?

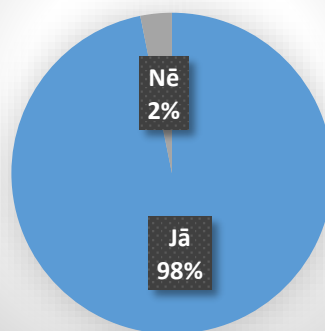

Foto: Marex Resh

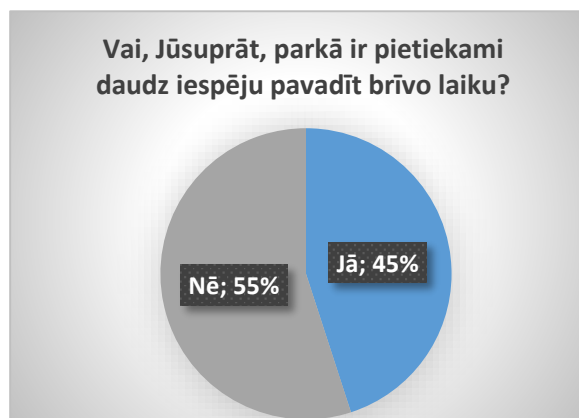
Par dižkoku un aizsargājamo augu sugu esamību parka teritorijā aptaujātie cilvēki zina mazāk, tikai 43% jeb 305 aptaujas dalībnieki. Iespējams, ka šeit pašvaldībai būtu jāizveido karte, dižkoku apskates maršruts vai jānovieto informācija pie šiem īpaši vecajiem kokiem, lai katrs no mums varam novērtēt, cik vērtīgs un senatnīgs ir mūsu parks. Par parkā sastopamo lielo bioloģisko daudzveidību ir pārliecināti 72% jeb 513 aptaujas dalībnieki, 28% par to šaubās. Preiļu parks ir izteikts klasicisma perioda ziedošais ainavu parks, līdz ar to tajā nav ievērojami daudz eksotisko koku un augu sugu, kuras parasti arī uzreiz pamana ikviens parka baudītājs. Klasicisma ainavu parks vairāk vērsts uz ainaviskuma veidošanu, romantisma sajūtu radīšanu, līdz ar to parkā esošie augi un koki ir harmoniski skatāmi, neizdalot no apkārtējās vides kādu īpašu eksotisku koku vai augu. Iespējams tāpēc daudzi aptaujas dalībnieki savos komentāros ir norādījuši, ka Preiļu parkā ir īpaša un patīkama aura, noskaņa, kas palīdz atpūsties, iegūt miera sajūtu, harmoniju, sakārtot domas un uzmundrināt pašsajūtu.

Parka pievilcība un brīvā laika pavadīšanas iespējas

Šobrīd Preiļu parks un muižas ēkas ir atjaunošanas un rekonstrukcijas sākuma stadijā un, protams, ir loģisks parka apmeklētāju norādītais viedoklis - parka teritorija ir tikai daļēji pievilcīga ārvalstu viesiem. 32% aptaujāto uzskata, ka uz doto brīdi tas nav pievilcīgs objekts ārvalstu tūristiem.

Vai, Jūsaprāt, preiļu muižas komplekss, pils un parks ir pievilcīgs ārzemju viesiem?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		68,36	484
nē		31,64	224

Parks kā ģimenēm draudzīga vieta aptaujāto apmeklētāju vidū ir novērtēta 82% pozitīvi. Savukārt viedoklis par to, vai parka teritorijā ir pietiekami daudz iespēju pavadīt brīvo laiku, atšķiras – nedaudz vairāk kā puse (54% jeb 386 respondenti) uzskata, ka parka potenciāls ir krietni plašāks, trūkst piedāvājuma dažādības un iespēju atpūtai. Lai mainītu esošo situāciju, ir nepieciešams zināt, kāda veida atpūta parka apmeklētājiem ir nepieciešama un interesē visvairāk, kas ar šīs aptaujas palīdzību tika noskaidrots.

Parka sakoptības, esošo celiņu, labiekārtojuma elementu un drošības novērtējums

Katram no mums ir savi sakoptības kritēriji un skatījums, kādu mēs vēlamies redzēt parku. Apmeklētāju vērtējumā puse (68%) aptaujāto uzskata, ka Preiļu parka teritorija ir tikai daļēji sakopta (sakoptas atsevišķas parka daļas, nogabali), 14% parku novērtē kā labi apsaimniekotu, savukārt 13% uzskata, ka parka teritorija ir slikti apsaimniekota.

Vai, Jūsaprāt, parks tiek pietiekami labi apsaimniekots (pjauta zāle, aizvākti nokaltušie, vētras izgāztie koki, tīrīti celiņi, savāktas kritušās lapas, pieejamas atkritumu urnas u.c.)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		13,70	97
nē		13,42	95
daļēji (sakoptas atsevišķas parka daļas)		68,08	482
nezinu		4,80	34

Parka teritorijā esošo celiņu tīklojuma un labiekārtojuma elementu vērtējumā iedzīvotāji norāda daudz lietu, kuras ir nepieciešams uzlabot, papildināt vai pat ieviest dažādus jauninājumus. Esošo celiņu tīklojumu un labiekārtojuma elementus kā ļoti labus un labus novērtē 37% (3% - ļoti labi; 34% labi) apmeklētāju, vidēju vērtējumu sniedz 52% aptaujāto un sliktu vai ļoti sliktu vērtējumu izsaka 11% apmeklētāju.

Kā Jūs vērtējat parkā esošo celiņu tīklojumu un labiekārtojuma elementus (celiņu izvietojums, segums, parka objektu sasniedzamība, atkritumu urnas, soliņi, bērnu rotaļu elementi, ģērbtuves pludmalē)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
ļoti labi		2,54	18
labi		34,04	241
vidēji		52,40	371
slikti		10,03	71
ļoti slikti		0,99	7

Aptaujas dalībnieki sniedza izvērstu un pamatotu kritiku, norādot arī ierosinājumus par esošās situācijas uzlabošanu parkā. Kā būtiskākie un pašvaldībai vērā ņemamie ierosinājumi ir: jaunu labiekārtojuma elementu uzstādīšana (jaunu soliņu uzstādīšana; nepieciešams daudz lielāks skaits atkritumu urnu visā parka teritorijā; ierīkot mūsdienīgas labierīcības; bērnu atpūtas laukumiņu uzstādīšana vairākās parka vietās; drošu velosipēdu novietņu uzstādīšana; piknika vietu izveide ar galdiem utt.); celiņu labiekārtošana (celiņa seguma uzlabošana, atjaunošana un piemērošana ikdienas vajadzībām,

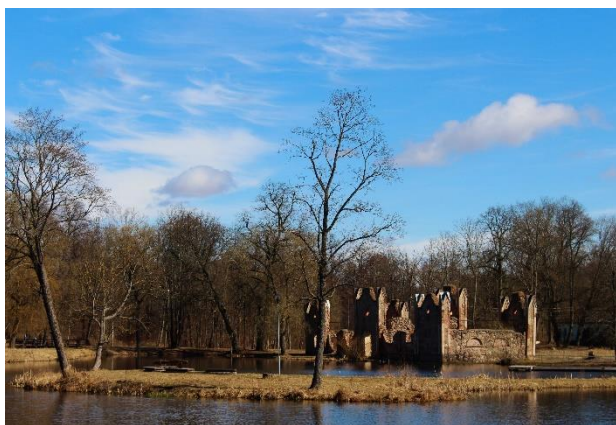

Foto: Diāna Černenko

lai ir iespēja pārvietoties pa cietu celiņa segumu, lai slapjā laikā ir iespēja pārvietoties ar ratiem, bez dubļiem; celiņu bruģēšana; tematisko taku izveide utt.); tiltiņu atjaunošana; apgaisojuma ierīkošana visā parka teritorijā; esošo labiekārtojumu atjaunošana un sakopšana; ūdenstilpju tīrīšana un atjaunošana; informācijas zīmju un norāžu uzstādīšana; arhitektūras pieminekļu un ēku sakopšana; jauninājumu ieviešana (ziedu laukumu ierīkošana; lapeņu uzstādīšana; bērniem rotaļu elementu uzstādīšana; piknika vietu izveide; mākslas objektu - koka vai pīto skulptūru, leļļu uzstādīšana; jaunu vingrošanas konstrukciju uzstādīšana; skatu torņa celtniecība utt.).

Vairākkārt aptaujas atvērtajos jautājumos tika minēts par parka apgaisojuma problēmu, jo tikai neliela daļa no parka celiņiem ir aprīkota ar laternām. 24% jeb 168 aptaujātie parka apmeklētāji patstāvīgi izmanto parku kā īsāko ceļu, lai nokļūtu uz/no mājām no/uz centru vai darbu. Protams, tas ne vienmēr notiek diennakts gaišajā laikā, īpaši rudens un ziemas mēnešos, līdz ar to jautājums par parka izgaismošanu ir aktuāls. 43% no aptaujātajiem cilvēkiem diennakts laikā parku neizmanto un šis jautājums viņiem nav būtisks, tomēr 38% jeb 268 iedzīvotāji norāda, ka nejūtas droši parkā tumšajā

diennakts laikā. Kā nozīmīgākais iemesls nedrošībai tiek norādīts apgaisojuma trūkums, īpaši teritorijā uz Mehanizatoru un Pils ielām, Mīlestības kalniņa salas teritorijā. Līdz ar to attiecīgi ir arī baiļu un nedrošības sajūta kā nākamais iemesls, ko norāda parka apmeklētāji. Kā norāda paši aptaujas dalībnieki - dažādu negatīvu notikumu, sastaptu cilvēku alkohola reibumā un nepatīkamas pieredzes atstāstīšana (īpaši jauniešu vidū) rada lielāku paniku un apdraudētības sajūtu. Šo jautājumu risināšanai parka apmeklētāji norāda ne tikai apgaisojuma, bet arī pašvaldības policijas darbinieku un videokameru trūkumu teritorijā.

Vandālisms parka teritorijā joprojām ik pa laikam notiek, diemžēl daļa iedzīvotāju savu agresiju un pašapliecināšanos vēlas izpaust tieši šādā veidā – graujot to, kas ir dabas un cilvēku radīts. Šī jautājuma risināšanai aptaujas dalībnieki ierosina veikt dažādas aktivitātes. 66% jeb 465 parka apmeklētāji iesaka teritorijā nozīmīgās vietās uzstādīt videonovērošanas kameras, kas palīdzētu disciplinēt un identificēt kārtības pārkāpējus. Puse (52%) no aptaujas dalībniekiem norāda uz pašvaldības policijas aktivitāšu un dežūru palielināšanu parka teritorijā, īpaši parka apmeklēšanas aktīvajā laikā, darbiniekiem ierodoties ne tikai ar dienesta auto, bet izstaigājot parku kājām. Lielāku sodu noteikšana par vandālismu arī palīdzētu cīņai pret nekārtībām, tā uzskata 38% aptaujāto. Daļa norāda, ka varētu palīdzēt jaunatnes attiecīga audzināšana, kultūras un morālo vērtību ieviešana sabiedrībā kopumā. Jautājums par vandālismu paliek atklāts, jo ar šo problēmu cīnās ne tikai Latvijā, bet arī augsti attīstītās valstīs, vienīgā atšķirība ir tajā, ka daudzās valstīs iedzīvotāju un pašvaldību turīguma līmenis ir

krietni augstāks, kas ļauj momentā noreāģēt un savest kārtībā izdemolēto teritoriju, atjaunot salauzto un piesaistīt vairāk kārtības nodrošināšanas darbinieku.

Preiļu parku aktīvi izmanto ne tikai cilvēki, šeit pastaigās tiek vesti arī suņi. Piektā daļa (21%) aptaujāto parka apmeklētāju nesaskata problēmas, saistībā ar suņu klātbūtni parkā. Tomēr vairāk kā puse (66%) aptaujāto norāda, ka vajadzētu suņu saimniekiem vairāk aktīvi rīkoties pēc suņu vajadzību nokārtošanās un savākt pēc sava mīluļa. Protams, nevienam nav patīkami praktiskā veidā konstatēt šādu neizdarību, īpaši, ja tie ir aktīvi skraidīšie bērni, kas nepamana, kur ir iekāpuši. Šajā jautājumā komentāros aptaujātie norāda, ka parkā nav uzstādītas speciālas urnas, kur varētu atstāt izmantotos suņu fekāliju maisījumus. Labiekārtojot parka teritoriju, pašvaldībai arī šim jautājumam ir jāpievērš uzmanība un, iespējams, to īstenojot, šāda problēma būs retums.

Vai Jūs saskatāt problēmu jautājumā par suņu vešanu pastaigā parka teritorijā? (Var atzīmēt vairākus variantus)			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
no suņa saimnieka puses netiek novākts pēc suņa vajadzību nokārtošanās		65,82	466
suņi netiek vests pavadā		27,40	194
suņu aktivitātēs tiek saraktas bedres, izjaukti stādījumi		7,20	51
nesaskata problēmu		20,76	147

Bet šobrīd suņu īpašniekiem ir ieteikums savus mīļus pa parku vadāt pavadā, jo 27% jeb 194 aptaujāto parka apmeklētāju norādījuši, ka tas netiek darīts un rada bailes, īpaši bērniem, jo nav zināms kā reaģēs svešs suns, pieskrienot klāt viņam nezināmam cilvēkam.

Preiļu muižas kompleksa un parka nozīmīgums un svarīgums

Preiļu parks ar tajā esošo muižas kompleksu netieši piedalās visa novada koptēla veidošanā, protams, tas nav svarīgākais un nozīmīgākais novadā, jo to, pirmkārt, rada iedzīvotāji un uzņēmumi. Bet parks ir prezentatīvs, kas atspoguļo un parāda nozīmīgu koptēla daļu - kas ir Preiļi, ar ko mēs atšķiramies no citiem novadiem, pilsētām. 79% jeb 558 aptaujātie norāda, ka Preiļu muižas kompleksa, pils un parka nozīme ir būtiska novada un pilsētas koptēla veidošanā (skat. attēlu), 17% jeb 120 aptaujātie uzskata, ka tas ir būtiski tikai pilsētai un 4% jeb 30 parka apmeklētāji neredz parka un muižas kompleksa būtiskumu novada un pilsētas koptēla veidošanā. Ja lielākā daļa aptaujāto uzskata, ka parks ar muižas kompleksu ir būtiski novada koptēla veidotāji, protams, rodas nākamais jautājums, vai Preiļu novadam ir svarīgi pilnībā atjaunot pili un sakopt, labiekārtot parku? 92% aptaujāto jeb 654 aptaujas dalībnieki uzskata, ka ir ļoti svarīgi un svarīgi atjaunot Preiļu pili un sakopt parka teritoriju. Neliela daļa parka apmeklētāju uzskata, ka tas ir mazsvarīgi (7% jeb 48 aptaujātie) un 6 aptaujas dalībnieki kategoriski norāda, ka pils nav jāatjauno un parks nav jākopj.

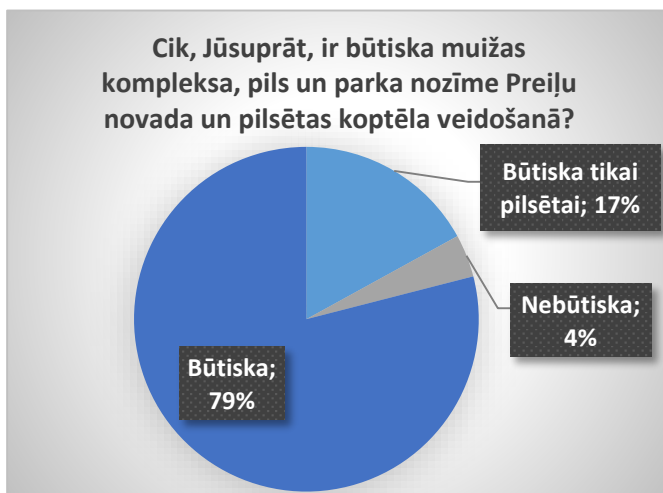
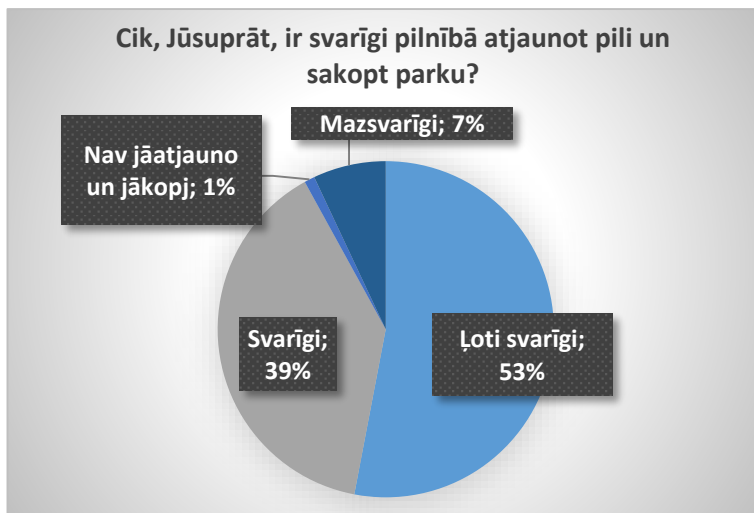

Foto Inta Baško

Kā norādīja aptaujas dalībnieki komentāros, tad jau sen esot bijusi vajadzība uzsākt šos atjaunošanas un sakopšanas procesus. Diemžēl vairāku gadu garumā pils rekonstrukcijai neatsaucās neviens investors, pašvaldība to šobrīd cenšas paveikt ar dažādu projektu finansējuma palīdzību. Lai arī atjaunošanas un labiekārtošanas darbi parka teritorijā un muižas ēkās rit maziem solīšiem, tas tomēr ir labāk, nekā to visu atstāt novārtā. Vide ap mums veido un rada arī daļu no mums.

Vēlmes un praktiskie norādījumi parka labiekārtošanas attīstībai

Lai atjaunotu un labiekārtotu parku, protams, darbībai ir jāpiesaista attiecīgi speciālisti, ko pašvaldība savu iespēju robežās cenšas darīt. Parka kā publiska objekta nākotnes redzējuma vīzijai ir jābūt saskaņotai ar iedzīvotājiem, līdz ar to ar aptaujas palīdzību tika lūgts izteikt viedokli par parka labiekārtošanas un kultūras pasākumu aktivitāšu jautājumiem.

Preiļu parks vēsturiski tika veidots kā ainavu ziedošā parka tipa dārzs, tagadējie parka apmeklētāji lielākoties (88% jeb 623 aptaujātie) uzskata, ka perspektīvā tāds tas arī jāveido un jāatjauno.

Vai, Jūsaprāt, Preiļu parkā ir nepieciešams veidot ainavu ziedošā parka tipa dārzu, kāds ir bijis parka attīstības pirmsākums?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		87,99	623
nē		10,45	74
nav atbildes		1,55	11

Parka stādījumiem ar jauniem kokaugiem, ziedošajām ziemcietēm un vasaras puķu stādījumiem vajadzētu papildināt parka ainavisko un romantisko skatu, tā uzskata 87% aptaujas dalībnieku.

Vai, Jūsaprāt, ir nepieciešams papildināt parka stādījumus ar jauniem kokaugu, ziedošu ziemciešu un vasaras puķu stādījumiem?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		86,58	613
nē		12,43	88
nav atbildes		0,99	7

Papildus tie norāda, ka stādījumi jāveic pārdomāti un nepārspīlējot, neizjaucot dabas ainavisko harmoniju, kāda ir Preiļu parkā. Šobrīd stādījumu veidošana parkā (pils teritorijas daļā) ir saskaņota ar ainavu arhitektiem un tiek veikta pēc parka rekonstrukcijas apstiprinātā būvprojekta.

Preiļu parka teritorijā joprojām nav informatīvo norāžu un stendu. Kā norāda aptaujas dalībnieki – vēstures un dabas informatīvie stendi ir neatņemama iekoptu parku sastāvdaļa, kāpēc mums joprojām tādu nav? Lielākā daļa (89%) parka apmeklētāju vēlētos ieraudzīt Preiļu parka vidē iederīgus informatīvos stendus, lai varētu izziņāt vēsturiskos notikumus, iepazīt dabas daudzveidības (augu un dzīvnieku) esamību parkā. Tas būtu nozīmīgi un izzinoši ne tikai novada iedzīvotājiem, bet arī tūristiem, kuri apmeklētu Preiļu parku.

Vai, Jūsaprāt, ir nepieciešams izveidot vēsturiskā un dabas izziņas vidē iederīgus informatīvos stendus (vēstures informatīvos stendus, izziņas takas, augu un dzīvnieku izziņas stendus)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		88,56	627
nē		10,59	75
nav atbildes		0,85	6

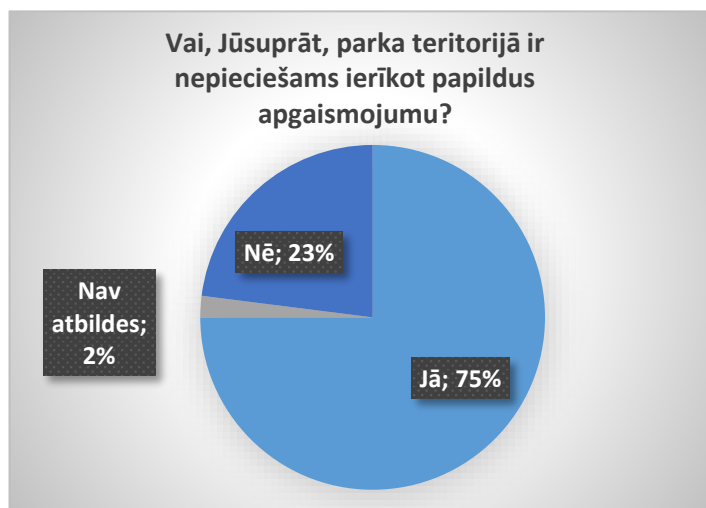
Kā norāda aptaujātie, tad pašiem tomēr neesot tik lielas zināšanas, lai, vedot ekskursijās radus un draugus, tiem plaši un saistoši izstāstītu par grāfu Borhu dzimtu, atstātajām muižas ēkām, pili un pašu

parku, tā leģendām. Kā arī pastaigās pa parku tad varētu ne tikai atpūsties, bet vēl papildināt un atsvaidzināt savas zināšanas. Līdzvērtīgi aptaujas dalībnieki izvērtē informācijas zīmju nepieciešamību par parkā sastopamajām vērtībām (dižkoki, reti sugu koki, augi utt.), 89% aptaujāto tādas vēlētos redzēt arī Preiļu parkā.

Vai, Jūsaprāt, ir nepieciešams izvietot parkā jaunas informācijas zīmes par parkā sastopamajām vērtībām (dižkoki, retu sugu koki u.c.)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		88,56	627
nē		10,59	75
nav atbildes		0,85	6

Daļa parka apmeklētāju komentāros praktiski norāda, ka, iespējams, uzstādītie stendi un informatīvās zīmes tiks izdemolētas, sazīmētas un nopostītas. Mūsdienu tehnoloģijas ir piemērotas un attīstītas arī šajā nozarē (piemēram, antigrafiti pārkļājumi). Izvēloties un uzstādot norādes un informatīvos stendus, tas, protams, jāņem vērā.

Katru gadu pašvaldība cenšas papildināt parka teritorijā esošo labiekārtojuma elementu daudzumu. Parka apmeklētāji, savos komentāros, norāda par būtisku papildus soliņu nepieciešamību visā parka teritorijā, ne tikai celiņu malās, bet arī ainaviski skaistās vietās pie ūdeņiem, lai būtu iespēja parka krāšņumu vērot arī klusākos nostūros. 67% aptaujāto norādīja, ka soliņi būtu nepieciešami visā parka teritorijā, papildus blakus ierīkojot atkritumu urnas. Īpašas parka teritorijas, kur iedzīvotāji lielākoties vēlētos redzēt soliņus, ir atjaunotās Ādama un levas salas teritorijas apkārtnē, pils un Mīlestības kalniņa salas apkārtnē un Mehanizatoru, Pils ielu pusēs. Tāpat tika norādīts par vajadzību atjaunot jau esošos soliņus un uzturēt tur kārtību. Bez soliņiem parka vidienē, ierīkotajā pludmalē, apmeklētāji (70% jeb 496 aptaujātie) lūdz uzstādīt vairāk zvīņu un papildus soliņu, jo pludmale vasaras sezonā ir ļoti populāra un blīvi apmeklēta, bieži vien trūkst minēto labiekārtojuma elementu.

Papildus apgaismojuma nepieciešamība parkā tika apstiprināta ar cita jautājuma palīdzību, bet vietas, kur būtu primāri nepieciešams ierīkot apgaismojumu, lielākā daļa (75% jeb 529 aptaujātie) parka apmeklētāju norādīja Mīlestības kalniņa teritoriju un ceļus no pils līdz Mehanizatoru ielai, ceļus no Mīlestības kalniņa uz Pils ielu. Protams, pats labākais risinājums būtu ierīkot apgaismojumu visā parka teritorijā, pie ikviena celiņa. Kā iespēju to paveikt, aptaujātie norāda jauno tehnoloģiju ieviešanu – uzstādot apgaismojuma lampas ar saules baterijām.

Labiekārtojot parka teritoriju, tiek paredzēts, ka parkā būs uzstādītas piknika vietas (ar soliņiem, galdiņiem un atkritumu urnām), 70% aptaujas dalībnieku to atbalsta un norāda, ka labākās vietas, kur veidot piknika zonas parkā būtu Ādama un levas saliņas apkārtnē, ūdens tuvumā, aiz Mīlestības kalniņa un vietās, kur tas netraucētu pārējiem apmeklētājiem.

Vai, Jūsaprāt, parka teritorijā ir nepieciešams izveidot piknika vietas (solīni, ugunskurs un galdiņi)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		70,34	498
nē		28,11	199
nav atbildes		1,55	11

Lapeņu ierīkošanu parkā atbalsta 60% jeb 428 aptaujātie, norādot, ka lapeņām derētu to vēsturiskās vietas, lai nebojātu kopējo parka koptēlu un nepārspilējot ar to skaita daudzumu.

Vai, Jūsaprāt, parka teritorijā ir nepieciešams izveidot lapeņas?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		60,45	428
nē		36,72	260
nav atbildes		2,82	20

Diemžēl nav pierādījumu, kur lapeņas ir atradušās vēsturiski, pēc esošajiem dokumentiem un gleznām, saprotams, ka iespaidīga lapeņa ir atradusies uz Mīlestības kalna, arī parka vidienē (uz garenās salas, pie vecās Borhu pils, pie dīķiem) bez konkrētas atrašanās norādes. Parkā ir atradušās lapeņas, kurām apkārt bijuši smaržīgi rožu krūmi, šeit bijušas arī lapeņas ķīniešu gaumē - iekšpusē mēbelētas ar nelieliem, balti sārtas krāsas samtu klātiem dīvāniem.

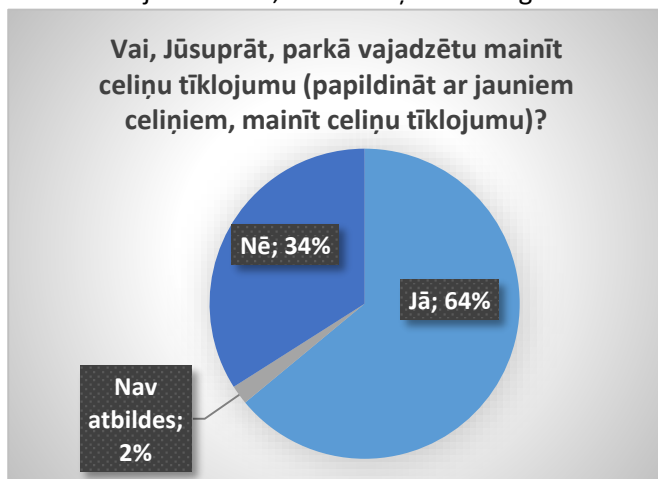
Parkā, dažādu pasākumu laikā, nedēļas nogalēs un vasaras sezonas laikā, vairāk kā puse (61%) no aptaujātajiem norāda, ka varētu ierīkot nelielas tirdzniecības vietas, nojumes. Tās varētu būt nelielas, pat drīzāk pārvietojamas (uz riteņiem), atrasties cilvēku pulcēšanās vietās, kur būtu iespējams iegādāties kvalitatīvus suvenīrus ar novada, pilsētas un parka simboliku, vietējo amatnieku darinājumus un vasaras laikā parkā nepieciešamo pārtiku (dzērieni, ūdens, saldējums, saldumi utt.).

Foto: Ieva Babre

Vai, Jūsaprāt, parka teritorijā ir nepieciešams veidot nelielas sezonas tirdzniecības vietas, nojumes (piem., saldējuma tirgošanai, suvenīru tirgošanai)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		60,59	429
nē		37,71	267
nav atbildes		1,69	12

Jaunu celiņu papildinājumu atbalsta 64% parka patstāvīgo apmeklētāju, norādot, ka tos varētu ieviest izstaigāto taku vietā – paši cilvēki jau ir izveidojuši savus pastaigu maršrutus, kurus vajag tikai labiekārtot. Atbalstāma ideja būtu dažādu celiņu un taku labirintu izveide, “gliemežu” celiņu izveide bērniem un jauniešiem, kā arī celiņu izveide gar dižkokiem, ūdenstilpņu malām. Aptaujātie aktīvi norāda,

ka svarīgi būtu labiekārtot ne tikai jaunus celiņus, bet tieši jau esošos – piemērot tos dažādu bērnu ratiņu un invalīdu pārvietošanās iespējām, būtiski uzlabot celiņu seguma kvalitāti (īpaši tas tika izjuts pagājušajā gadā, kad celiņi gandrīz patstāvīgi bija dubļos un lietūs izskaloti), kā arī daļu piemērot braukšanai ar velosipēdiem. Daļa aptaujas dalībnieku iesaka bruģēt vai asfaltēt vairākumu no parka celiņiem, bet, ņemot vērā parku labiekārtošanas noteikumus, to nevēlas akceptēt valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija (VKPAI), norādot, ka

vēsturiski parkos Latvijā celiņi netika bruģēti vai asfaltēti. Šis jautājums ir pārrunu līmenī starp pašvaldību un VKPAI, jo pēc būtības parkam būtu jākalpo cilvēkam, nevis otrādi. Parka dīķi un kanāli ir jātīra, jāveic dažu parka nogabalu drenāža, jāmeklē parka videi atbilstoši, labāki un veiksmīgāki celiņu seguma materiāli, ja tas tiktu veikts, iespējams arī esošo celiņu kvalitāte uzlabotos, jo liekais nokrišņu ūdens tiktu ātri novadīts.

Sanitāro punktu (tualetes, dzeramā ūdens ņemšanas vietas) vajadzība parkā ir gan dabiska, gan mūsdienīga nepieciešamība, to ierīkošanu atbalsta 88% jeb 621 aptaujas aizpildītājs.

Vai, Jūsaprāt, parka teritorijā ir nepieciešams ierīkot sanitāros punktus (tualeti, dzeramā ūdens ņemšanas vietas)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		87,71	621
nē		11,02	78
nav atbildes		1,27	9

To atrašanās vietas, galvenokārt tika minētas netālu no estrādes, pludmalē (uzlabojot esošās labierīcības un pārgērbšanās kabīnes, papildus ierīkojot noskalošanās iespējas pēc peldes un bērnu pārtinamos galdiņus), Ādama un Levas saliņas apkārtnē, pie piknīka vietām (kad tās tiks ierīkotas), Mehānizatoru ielas pusē un pie ieejas parkā no Raiņa bulvāra.

Par brīvā interneta piekļuves punktu izvietojumu parka teritorijā, aptaujas dalībnieku viedokļi dalās – 56% ir par to izvietojumu un 43% - pret, pārējie nav snieguši atbildi. Komentāros tika norādīts, ka interneta pieejamība varētu būt noteiktās vietās, bet ne visā parka teritorijā, jo parks galvenokārt ir domāts pastaigām un dabas, sportiskajai, aktīvajai atpūtai, nevis interneta vietņu vērošanai. Kā arī tika minēts, ka šāda interneta pieeja parasti ir ikvienam savā telefonā un nav vajadzības pēc papildus izdevumiem.

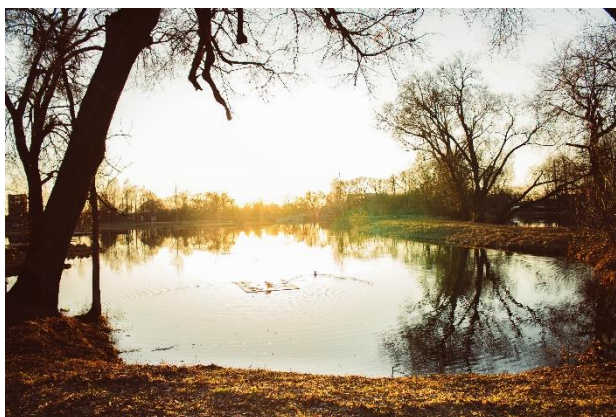

Foto: Rihards Gribusts

Šobrīd parka aktivitāšu piedāvājumā ziemas periodā tiek izveidota slēpošanas un patstāvīgi - nūjošanas trases, līdz ar to arī piedāvāta slēpošanas un nūjošanas aprīkojuma noma. Liela daļa (76%) no aptaujas dalībniekiem uzskata, ka šādi pakalpojumi ir vajadzīgi un papildus vajadzētu organizēt arī

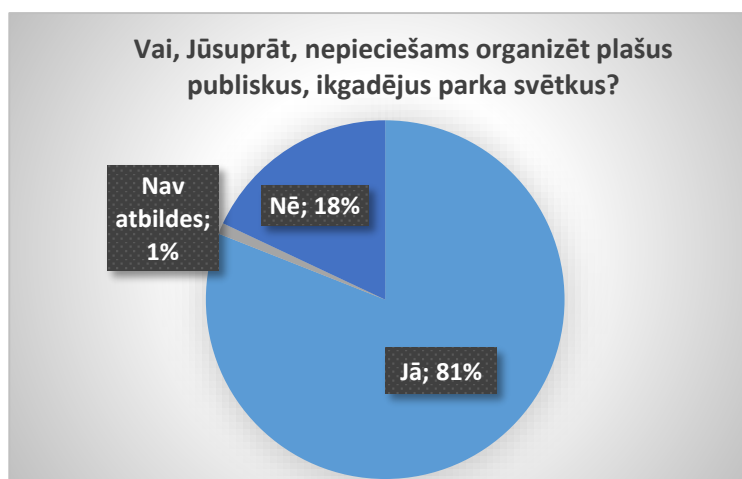
Foto: Anatolijs Jakovļevs

velosipēdu, rikšu, ragavu, laivu, bērnu spēļu automašīnu un mazo kvadriciklu, un pat zirgu pajūgu, segway (stāvratu), skuteru nomu. Tas parka apmeklētāju uzskatā būtu daudzveidīgs un jauks veids kā pavadīt laiku parkā. Neliela daļa aptaujāto šo ideju noliedz, jo uzskata, ka parkam jābūt pieejamam lēnām pastaigām, tas zaudēsot savu skaistumu, Preiļu parks esot pārāk mazs velosipēdu izmantošanai. Kā arī tiek norādīts, ka šāda veida aktivitātes jāorganizē nevis domei, bet privātajiem uzņēmējiem.

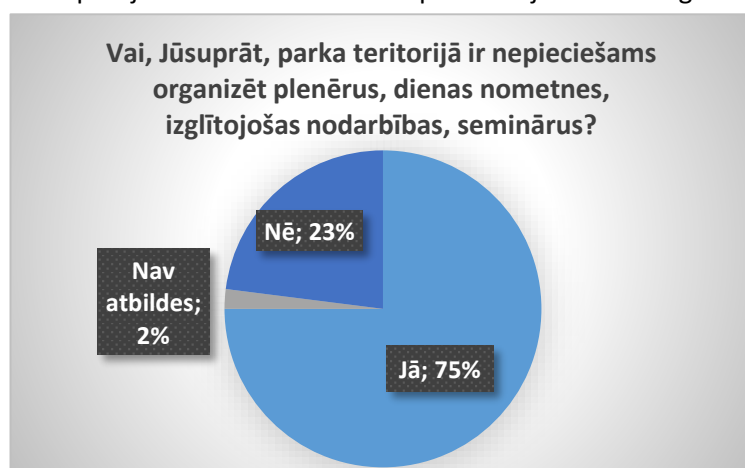
Pasākumu daudzveidība parkā

Šobrīd publiski organizēti pasākumi parkā galvenokārt notiek vasaras periodā. Pēc aptaujāto parka apmeklētāju komentāriem un viedokļa ir izteikti (81% jeb 570 aptaujātie) norādīts, ka esošie piedāvājumi ir minimāli un vajadzētu ievērojami vairāk dažādu svētku un pasākumu, kas norisinātos parkā. Tie varētu būt ikgadēji parka svētki, Līgo, saulgriežu un vasarsvētku svinēšana, daudzveidīgi koncerti, brīvdabas teātra izrādes, festivāli, zaļumballes un tematiskie pasākumi (ģimeņu svētki, dzejas

lasījumi, pils dārza svētki, amatnieku svētki, pasākumi vasaras naktīs utt.). Bieži komentāros tiek norādīta vēlme pēc pasākumiem ar stilizētu Borhu dzimtas pārstāvju piedalīšanos (Baltās dāmas svētki, Borhu svētki – pikniks, Barona Borha vakars utt.). Lielai daļai, īpaši jauniešiem, interesē dažādas sporta aktivitātes – orientēšanās spēles un sacensības, krosu, skriešanas, stafēšu un erudīcijas pasākumi, atrakcijas.

Parkā organizēti plenēri, dienas nometnes, izglītojošas nodarbības un semināri interesē 75% jeb 531 aptaujas dalībniekam. Parka apmeklētāji ierosina organizēt dažādas izglītojošas aktivitātes – dabas

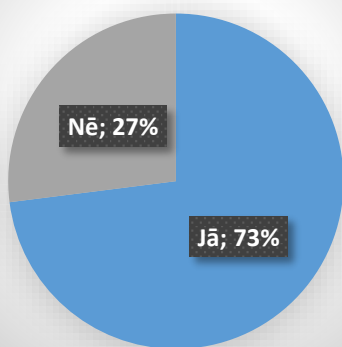
izziņas, vēstures izziņas, putnu vērošanas pasākumus gan bērniem, gan arī izglītojošus pasākumus pieaugušajiem un senioriem (apmācības, semināri, foto plenēri). Pašlaik parkā tiek organizēti dažādi mākslas plenēri, aptaujas dalībnieki iesaka arī padomāt par vēstures, ainavu, bioloģijas plenēriem. Apmeklētājiem ir interese arī par zaļajām klasēm, bērnu dienas nometnēm, skautu nometnēm, īpaši vasaras brīvlaikā.

Parka aptaujas dalībnieki piedāvā daudzveidīgas aktivitātes, kas varētu norisināties parkā – dažādi orientēšanās pasākumi, kuru laikā var apgūt parka teritoriju, izzināt vēsturiskos notikumus, koncertu daudzveidība (Latgales mākslinieki, dažādu mūzikas stilu mākslinieki, balles, diskotēkas, vakarēšanas, vietējo jauniešu uzstāšanās, operas mākslinieki, orķestru uzstāšanās, klasiskās mūzikas koncerti, folkloras kopu mūzikas koncerti utt.), brīvdabas kino, teātra izrādes, amatierteātri, karnevāli, jogas un cigun nodarbības, moderno deju pasākumi, putnu un koku svētki, dabas draugu saieti, bērnu ballītes, senioru pasākumi, ielu mākslinieku salidojumi, siera svētki, dažādi šovi, izziņas dabas pasākumi bērniem ar speciālista vadību, laulību vietas izveide, lielformāta spēļu laukumu izveide, skeitparka izveide utt. Šis plašais ideju birums norāda, ka aptaujas dalībnieki ir zinoši kultūras pasākumu un aktivitāšu piedāvājumos un vēlas, lai tādu Preiļos ir būtiski vairāk. Parka apmeklētāji mudina – vairāk radošuma un nebaidīties no kā jauna, pieņemt izaicinājumus!

Foto: Ieva Babre

Vai Jums būtu interese pilī un parkā svinēt savus īpašus svētkus?

Parka aptaujas dalībnieki pozitīvi skatās uz pils atjaunošanu arī no praktiskā un personīgi izmantojamā viedokļa. Ja atjaunotajās pils telpās vai parka teritorijā pastāvēs tāds pakalpojums kā iespēja svinēt savus personīgos, īpašos svētkus, tad to labprāt izmantotu 73% jeb 519 aptaujas dalībnieku. Ar īpašajiem svētkiem tiek saprastas dzimšanas dienas, kāzas, radu salidojumi, jubilejas, darbavieta privātie pasākumi utt. Ņemot vērā parka apmeklētāju vēlmes, pašvaldībai ir jāizvērtē pils perspektīvās izmantošanas mērķus, jo šāda pils telpu izmantošana spētu vismaz daļēji segt uzturēšanās izmaksas, veicinātu apmeklētību un popularitāti.

Parka veidola nākotnes skatījums

Aptaujas papildus komentāros parka apmeklētāji izteica savas pārdomas, kritiku, prieku par Preiļu attīstības gaitu, novēlēja arī veiksmi un radošumu Preiļu muižas kompleksa un parka attīstībā. Daļa norāda, ka nevēlētos, lai pilsētas parks paliktu moderns, ar mūsdienu arhitektūras stilu objektiem un ēkām, jo tad parks zaudēšot savu burvību, bet ir vēlme to veidot par ērti un droši lietojamu. Kā arī aptaujātie aicina nepadarīt parku par pompozu samākslotu, bet radīt estētiski skaistu, krāšņu un ar plašām iespējām, kurš kalpotu labsajūtai, priekam un veselībai. Aptaujas dalībnieki muižas kompleksa un parka atjaunošanā vēlētos redzēt jaunu, izglītotu un radošu cilvēku komandu ar svaigu skatījumu uz lietām, kas Preiļos radītu paliekošas vērtības.

Jāatzīmē, ka Preiļu parks ir kultūrvēstures objekts, pašvaldība perspektīvā vēlas teritorijā radīt autentiskumu senatnei, vēsturiskajam izskatam un romantisma stilam, kāds tas bija sākotnēji, veidojot parku. Protams, kāda parka zona ir jāveido un jārada kā aktīvās, mūsdienu atpūtas vide (pludmales teritorija), bet pārējo teritoriju ir paredzēts izkopt un veidot pēc iespējas vēsturiskā izskatā un romantiskā ziedošā ainavu parka atmosfērā. Uz doto brīdi tiek izstrādāta Preiļu muižas kompleksa un parka attīstības koncepcija, kuras norisē ir paredzētas sabiedriskās apspriešanas aktivitātes. Ja kādu no iedzīvotājiem, parka apmeklētājiem tas interesē, lūdzu, sekojiet informācijai domes saziņas līdzekļos.

Sniegtās iedzīvotāju atbildes palīdzēs izprast patstāvīgo parka apmeklētāju vajadzības un vēlmes, un kvalitatīvāk izstrādāt Preiļu muižas kompleksa un parka ilgtspējīga plānojuma risinājumus. Apmeklētāju viedoklis ir īpaši svarīgs un būtisks, jo tieši viņi ir pamats jebkuram sabiedrības objektam. Preiļu muižas komplekss un parks ir sabiedriska objekts un mūsdienās jau sākotnēji pēc būtības tam ir jākalpo cilvēkam, nevis otrādi.

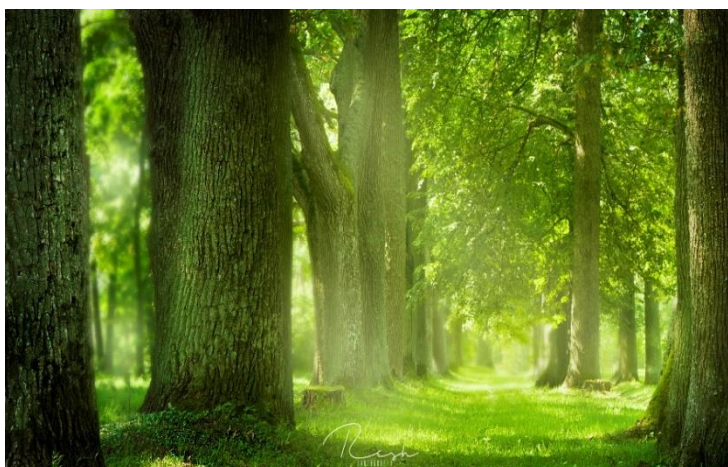

Foto: Marex Resh

Izsaku pateicību ikvienam anketas aizpildītājam, kas veltīja savu laiku, izteica viedokli un saprātīgu kritiku, sniedza idejas Preiļu muižas kompleksa un parka pilnveidošanai, sakārtošanai un attīstībai. Turpmāko Preiļu muižas kompleksa un parka labiekārtošanas un attīstības ideju, sadarbības iespējām, kritikas un viedokļu apmaiņai Jūs varat izmantot pieejamo epastu: preiluparks@gmail.com.

Preiļu muižas kompleksa un parka attīstības koncepcijas vadītāja
Dr. oec. Sanda Čingule-Vinogradova